

Media: ΘΕΣΣΑΛΙΑ Page: 13 Published at: 13-10-2024
 Author: Surface: 813.66 cm² Circulation: 0
 Subjects:

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΟΥΤΣΙΑΡΗΣ,
 συγγραφέας παιδικών βιβλίων

• ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΠΟ ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΟΥ 2024

Παιδικά βιβλία που ξεχώρισαν

Για το τρίτο και τελευταίο μέρος των «παιδικών βιβλίων που ξεχώρισαν» ζήτησα από τρεις φίλους, όλοι τους εκπαιδευτικοί - δύο εκ των οποίων και συγγραφείς παιδικών βιβλίων - να παρουσιάσουν δικά τους αγαπημένα βιβλία. Η Γιώτα Κεφαλά επέλεξε το βιβλίο της Μαρίζας Ντεκάστρο «Άλκη Ζέη: Μάτια σαν γαλάζια θάλασσα», ενώ η Μαριάννα Κουμαριανού το βιβλίο του Γιάννη Σ. Παπαδάτου «Φεγγάρια παιδιά». Ο Γιάννης Διακομανώλης επέλεξε «Το καλοκαίρι του Ίωνα και της Έλλης» του Γιάννη Ζαχαρόπουλου και της Χρυσούλας Φιλίππου, μια εκπαιδευτική σειρά βιβλίων (για παιδιά που έχουν τελειώσει το νηπιαγωγείο, την Α' και Β' Δημοτικού) που ξεχώρισε το καλοκαίρι που μας πέρασε. Η δική μου επιλογή είναι το βιβλίο του Δημήτρη Χασάπη «Μαθαίνω μαθηματικά μέσα από την Τέχνη».

Καλές αναγνώσεις!

ΑΛΚΗ ΖΕΗ: ΜΑΤΙΑ ΣΑΝ ΓΑΛΑΖΙΑ ΘΑΛΑΣΣΑ
ΜΑΡΙΖΑ ΝΤΕΚΑΣΤΡΟ
 Εκδόσεις: Μεταίχμη
 Σελίδες: 121

Γράφει η Γιώτα Κεφαλά: Το πρώτο βιβλίο που διάβασα στη ζωή μου ήταν «Ο θείος Πλάτων» και μου το αγόρασε ο πατέρας μου δώρο γενεθλίων. Έκτοτε διάβασα όλα τα βιβλία της Άλκης Ζέη - με εκείνο όμως να κρατά πάντα ξεχωριστή θέση στην καρδιά μου. Πρόσφατα, λοιπόν, η βιογραφία αυτής της αιώνιας έφηβης με τα γαλάζια μάτια, της Άλκης Ζέη, που έκανε πολλές γενιές να αγαπήσουν το βιβλίο και τις ιστορίες της, με οδήγησε πίσω σε εκείνη την εικόνα της εξάχρονης αναγνώστριάς.

Η κ. Ντεκάστρο στη βιογραφία της Ζέη ξεδιπλώνει μπροστά στα μάτια του αναγνώστη τη μυθιστορηματική της ζωή, ενώ η αφήγηση διακόπτεται από αποσπάσματα των βιβλίων της και εμπλουτίζεται με ποικιλία σημειωτικών πόρων: Την εναλλαγή γραμματοσειράς και του χρώματος, το φωτογραφικό υλικό, την εικονογράφηση - στην οποία κυριαρχεί το γαλάζιο χρώμα - την παρουσίαση βιογραφικού υλικού (π.χ. το τηλεγράφημα του Εντουάρντο Ντε Φίλιππο που την καλεί στη Ρώμη για να ανεβάσουν μια παράσταση).

Η Άλκη Ζέη ήταν ένας άνθρωπος που έζησε μια περιπετειώδη ζωή: Βίωσε τη δικτατορία του Μεταξά, τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, συμμετείχε στο ΕΑΜ, έζησε τα Δεκεμβριανά, την εξορία, βρέθηκε στη Ρωσία - όπου και έκανε την οικογένειά της - επέστρεψε στην Ελλάδα, αυτοεξορίστηκε στο Παρίσι στη διάρκεια της δικτατορίας των Συνταγματάρχων. Όλες οι αφηγήσεις συνδέονται με τη ματιά της, με τον τρόπο που αντικρίζει τα πράγματα. Τα γαλάζια μάτια που είδαν

και έζησαν πολλά και τα μετέφεραν όλα στα βιβλία της. Οι αναγνώστες θα γνωρίσουν τους φίλους/ές της όπως τη Ζωρζ Σαρρ, τη Διδώ Σωτηρίου, τη Μελίνα Μερκούρη αλλά και τον σύζυγό της Γιώργο Σεβαστίκογλου. Οι σχέσεις της αυτές δίνονται μέσα από τη ζωντανή αποτύπωση του ιστορικού και κοινωνικού πλαισίου. Συγκινητική και τρυφερή στο κλείσιμο του βιβλίου η σκηνή γνωριμίας της κ. Ντεκάστρο με τη συγγραφέα στο Παρίσι.

Στο τέλος του βιβλίου υπάρχει ο Ευρασιατικός χάρτης για να εντοπίσει ο αναγνώστης τις περιοχές στις οποίες μετανάστευσε η συγγραφέας, αλλά και qr code για να μεταβεί όποιος θέλει και στο εκπαιδευτικό υλικό που υπάρχει στον ιστότοπο των εκδόσεων για όλα τα βιβλία της.

ΦΕΓΓΑΡΙΑ ΠΑΙΔΙΑ
ΓΙΑΝΝΗΣ Σ. ΠΑΠΑΔΑΤΟΣ
 Εικόνες: Βάσω Ψωράκη

Πατάκης
 Γράφει η Μαριάννα Κουμαριανού: Λέω πάντα πως η ποίηση που απευθύνεται σε παιδιά είναι το πιο δύσκολο είδος για να γράψει κανείς. Δεδομένου ότι η εποχή, οι συνθήκες, ο τρόπος γραφής, τα παιδιά, οι γνώσεις τους, ο τρόπος ζωής και διαχειρίσις της κ.ο.κ. εξελίσσονται και βρίσκονται σε μια αδιάλειπτη διαδικασία αλλαγής, θεωρώ εξαιρετικά δύσκολο το να μπορείς κάποιος να συνηγορήσει και να ισορροπήσει όλους τους παράγοντες που πρέπει να ληφθούν υπόψη ώστε να δώσει ποιήματα που να εναρμονίζονται με την εποχή, τις απαιτήσεις και τις ανάγκες των παιδιών.

Όσο διάβασα τα ποιήματα ένωθα πως, εκτός των άλλων, καθένα τους πλάθεται χρησιμοποιώντας άλλους κόσμους. Καθεμιά λέξη με έβασε σε ένα ολοκληρω σύμπαν: Είχαμε λέξεις από παραμύθια, από μύθους, από τραγούδια, ονόματα ηρώων, λέξεις με άρωμα άλλων ποιημάτων - πολύ άρωμα Ελύτη - που σε καλούν να τα ανακαλύψεις. Ήδη από το πρώτο εισαγωγικό ποίημα γίνεται αναφορά σε αυτό το παιχνίδι με τις λέξεις και στο γεγονός ότι όλα μπορούν να ειπωθούν, να δοθούν μέσα από την καρδιά και με όχημα το γέλιο.

Αγάπησα ιδιαίτερα την τελευταία ενότητα «Τα σύνορα των βιβλίων». Μπορούμε να πούμε ότι είναι μια ενότητα με ποιήματα ποιητικής, δηλαδή ποιήματα που μιλάνε για την ίδια την ποίηση ή, πιο διευρυμένα, για την ανάγνωση και τη γραφή. Ποιήματα που εκφράζουν την αγάπη για τις λέξεις, τις εικόνες, τις ιστορίες και τα σύμπαντα που αυτές πλάθουν. Για τα ταξίδια που μπορούμε να κάνουμε με αυτές και, στην τελική, για τη δημιουργία... Τελειώνοντας, έκλεισα το βιβλίο με ένα χαμόγελο.

Ένα χαμόγελο που αναδύθηκε από όλες αυτές τις εικόνες που είχαν δημιουργηθεί μέσα από την ανάγνωση. Ένα χαμόγελο από την αίσθηση ότι κάθε λέξη είχε τη θέση της εκεί και από τη βεβαιότητα ότι κάθε ποίημα γράφτηκε με μεγάλη φροντίδα και αγάπη, αλλά και με την ανάγκη για παιχνίδι. Αυτή την ανάλαφρη αίσθηση που χαρακτηρίζει τα παιδιά και τον κόσμο τους.

ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΤΟΥ ΊΩΝΑ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ,
ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ
 Εικόνες: Νικολέττα Φιλιππίδη

Ελληνοεκδοτική
 Γράφει ο Γιάννης Διακομανώλης: Η σειρά βιβλίων «Το καλοκαίρι του Ίωνα και της Έλλης», του Γιάννη Ζαχαρόπουλου και της Χρυσούλας Φιλίππου από τις εκδόσεις Ελληνοεκδοτική, θα συνοδεύσει αρμονικά το καλοκαίρι των μικρών μαθητών. Κυκλοφορούν τρία ξεχωριστά βιβλία: Για παιδιά που έχουν τελειώσει το νηπιαγωγείο, την Α' Δημοτικού και τη Β' Δημοτικού.

Τα βιβλία είναι χωρισμένα σε μικρά κεφάλαια. Η σχετική μικρή έκταση των κεφαλαίων επιτρέπει στο παιδί να βλέπει την πρόοδό του και να έχει τη θετική ανατροφοδότηση που χρειάζεται. Οι ασκήσεις είναι ταυτόχρονα ενταγμένες σε ένα γενικότερο πλαίσιο, το οποίο αφηγείται την ιστορία της Έλλης και του Ίωνα, αλλά και αυτόνομες. Ο αναγνώστης μπορεί να λύσει οποιαδήποτε άσκηση μέσα στο βιβλίο χωρίς να χρειάζεται να ακολουθήσει τη σειρά του βιβλίου. Αυτό δίνει στον αναγνώστη την ελευθερία να καθορίσει τόσο την ποσότητα και το είδος των ασκήσεων που θα κάνει, όσο και το γνωστικό περιεχόμενό τους. Σε κάθε κεφάλαιο οι μαθητές μπορούν μέσα από δημιουργικές δραστηριότητες να εξασκήσουν τις γνωστικές τους ικανότητες και ταυτόχρονα να εμπειδώσουν όλη την ύλη που διδάχθηκαν το σχολικό έτος που πέρασε. Το είδος των ασκήσεων που έχουν επιλέξει οι συγγραφείς είναι κατάλληλο για την ηλικιακή ομάδα στην οποία απευθύνονται τα βιβλία και καταφέρνουν να εξασκήσουν τους αναγνώστες των βιβλίων τόσο στις λεπτές κινήσεις, όσο και στις γνωστικές δεξιότητες με παιγνιώδη τρόπο. Τέλος, θα πρέπει να επισημανθεί η πολύ καλή δου-

λεία που έχει κάνει η Νικολέττα Φιλιππίδη στην εικονογράφηση του βιβλίου.

ΜΑΘΑΙΝΩ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ
ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΧΑΣΑΠΗΣ

Μεταίχμη
 Ηλικία: 9+
 Γράφει ο Βασίλης Κουτσιάρης: Η υπέροχη σειρά έξι βιβλίων του Δημήτρη Χασάπη «Μαθαίνω μαθηματικά μέσα από την Τέχνη» - που είχε πρωτοκυκλοφορήσει το 2015 και 2016 - επανακυκλοφορεί από τις ίδιες εκδόσεις το 2024. Αυτή τη φορά όχι σε έξι ξεχωριστά βιβλία, αλλά σε έναν χορησιακό συλλογικό τόμο, που περιλαμβάνει όλους τους καλλιτέχνες (Μοντριάν, Μαλέβιτς, Εσερ, Κλέε, Καντίνσκι και Ντε Κίρικο).

Με το συγκεκριμένο βιβλίο δίνεται η δυνατότητα σε όλους (μικρούς και μεγάλους) όχι μόνο να γνωρίσουμε μερικά από τα σημαντικότερα έργα και τους δημιουργούς τους (Σύνθεση με κόκκινο, κίτρινο και μπλε, Μοντριάν - Μελαγχολία μιας όμορφης ημέρας, Ντε Κίρικο - Κάστρο και ήλιος, Κλέε κ.ά.), αλλά και να συνειδητοποιήσουμε ότι τα μαθηματικά υπάρχουν στην καθημερινότητά μας. Δεν χρειάζεται να είμαστε καλοί στα μαθηματικά, ούτε να έχουμε πολλές γνώσεις γύρω από τη γεωμετρία. Με απλά υλικά (χαρτί, χάρακα, τρίγωνο, μολύβι, γόμα, διαβήτη, στένσιλ κύκλων και μαρκαδόρους ή ξυλομπογιές) και τη σωστή καθοδήγηση μπορούμε να τα καταφέρουμε.

Το βιβλίο έχει μια ωραία και απλή δομή. Στην αρχή δίνονται κάποια βιογραφικά στοιχεία για τον κάθε ζωγράφο. Στη συνέχεια τα υλικά που χρειαζόμαστε και κάποιες βασικές γεωμετρικές έννοιες. Ακολουθεί φυσικά η ζωγραφική. Στην αρχή δίνονται απλές οδηγίες για να δημιουργήσουμε έναν πίνακα που να θυμίζει αρκετά το «Μαύρο Τετράγωνο και Κόκκινο τετράγωνο» του Μαλέβιτς. Στη συνέχεια όμως (ανάλογα και με το επίπεδο της τάξης, την ηλικία κ.ά.) προχωράμε και σε κάτι πιο σύνθετο. Έτσι, μπορούμε να δημιουργήσουμε το δικό μας «Αεροπλάνο σε πτήση» του ίδιου καλλιτέχνη. Στο τέλος του βιβλίου δίνονται πολύ σημαντικές πληροφορίες για τα χρώματα. Βιβλίο που αξίζει της προσοχής μας. Για παιδιά (9 - 12 ετών), γονείς και εκπαιδευτικούς. Αναζητήστε το!

